

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ у січні–червні 2021 року

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Чисельність наявного населення Сумської області, за оцінкою, на 1 липня 2021р. становила 1045,3 тис. осіб.

З початку року чисельність населення зменшилася на 8156 осіб. Природний рух населення у січні–червні 2021р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 26 живонароджених. За цей час в області народилося 2646 немовлят; померло у 3,8 раза більше (10129 осіб).

Серед причин смерті населення найбільше становлять хвороби системи кровообігу, від яких померло 6427 осіб, новоутворення – 1105 осіб, від коронавірусної хвороби COVID-19 померло 877 осіб.

ОПЛАТА ЖКП

Населенням області у червні 2021р. сплачено за житлово-комунальні послуги 300,4 млн.грн (включаючи погашення боргів попередніх періодів), що становить 116,2% нарахованих за цей період сум.

На кінець червня 2021р. заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 400,6 млн.грн, за постачання теплової енергії та гарячої води – 373,3 млн.грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 120,9 млн.грн, за управління багатоквартирним будинком – 105,7 млн.грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 95,4 млн.грн, за надання послуг із вивезення побутових відходів – 28,9 млн.грн.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У червні 2021р. нарахована середньомісячна заробітна плата штатного працівника на підприємствах Сумщини склала 12297 грн (в цілому по Україні – 14313 грн).

Порівняно з червнем 2020р. розмір середньої зарплати в області збільшився на 22,8%; реальна зарплата (з урахуванням змін споживчих цін на товари і послуги та рівня податків) зросла на 12,2%.

Традиційною для економіки є галузева диференціація зарплат. У червні 2021р. найбільшою заробітна плата була у державному управлінні й обороні;

обов'язковому соціальному страхуванні – 15887 грн; фінансовій та страховій діяльності – 13843 грн; сільському, лісовому та рибному господарстві – 13442 грн. Водночас найменшими були нарахування працівників сфери адміністративного та допоміжного обслуговування – 7366 грн; тимчасового розміщування й організації харчування – 7821 грн; надання інших видів послуг – 8084 грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати на активних підприємствах упродовж червня 2021р. зменшилася на 1,9 млн.грн і на 1 липня 2021р. становила 313,2 млн.грн. Найбільшими боржниками залишаються АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», яке винне своїм працівникам 229,3 млн.грн та КП Шосткинський казенний завод «Зірка» (борг 44,4 млн.грн).

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлі підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у січні-червні 2021р. становив 12333,2 млн.грн, що у порівнянних цінах на 12,0% більше обсягу січня-червня 2020р. У червні 2021р. порівняно з попереднім місяцем оборот збільшився на 2,4%, порівняно із червнем минулого року – на 12,4%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля у січні-червні 2021р. становив 7574,6 млн.грн. Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту проти січня-червня 2020р. склав 111,6%. У червні 2021р. роздрібний товарооборот становив 1389,7 млн.грн, що на 2,4% більше обсягу попереднього місяця і на 12,0% більше червня 2020р.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

За січень-червень 2021р. обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств склав, за розрахунками, 1861,1 млн.грн. Виробництво валової продукції проти січня-червня 2020р. зменшилося на 1,7% (у т.ч. у господарствах населення – на 5,7%), а у підприємствах збільшилося на 5,1%.

Обсяг виробництва продукції рослинництва у січні-червні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився на 33,3%, у т.ч. у підприємствах – на 44,7%, у господарствах населення – на 25,8%.

Виробництво основних видів продукції тваринництва характеризується такими даними: обсяги виробництва м'яса (реалізація на забій у живій масі) склали 29,8 тис.т, молока – 183,6 тис.т, яєць – 195,6 млн.шт.

Упродовж січня-червня 2021р. у порівнянні з відповідним періодом минулого року середній надій молока від однієї корови збільшився на 10,2% і становив 3058 кг.

Також підприємства збільшили обсяги вирощування худоби та птиці на 14,0%, птиці свійської – на 13,5%, свиней – на 8,9%. Станом на 1 липня 2021р. кількість великої рогатої худоби в області за розрахунками склала 135,6 тис.голів, свиней – 103,3 тис.голів, вівців та кіз – 38,7 тис.голів, птиці свійської – 6204,4 тис.

Обсяги реалізації підприємствами основних видів аграрної продукції у січні-червні 2021р. характеризуються такими даними: культури зернові та зернобобові – 1141,0 тис.т, насіння соняшнику – 225,1 тис.т, боби сої – 45,1 тис.т, тварини сільськогосподарські – 8,7 тис.т, молоко 72,2 тис.т.

Порівняно з січнем-червнем 2020р. загальний обсяг продукції сільського господарства збільшився на 57,7%. Слід відмітити, що частка продукції рослинництва у загальній вартості реалізованої продукції складала 91,1%, тваринництва – 8,9%.

У січні-червні поточного року на Сумщині склалися наступні середні ціни реалізації основних видів продукції сільського господарства: культури зернові та зернобобові – 6226,2 грн за т, насіння соняшнику – 18332,8 грн за т, тварини сільськогосподарські живі – 34217,9 грн за т, молоко сире – 9792,5 грн за т. Порівняно з січнем-червнем 2020р. середні ціни на продукцію рослинництва збільшилися на 61,5%, на продукцію тваринництва – на 19,8%.

ПРОМИСЛОВІТЬ

У червні 2021р. порівняно з попереднім місяцем та червнем 2020р. індекси промислової продукції становили відповідно 110,1% та 96,8%.

За підсумками січня-червня 2021р. індекс промислової продукції склав 98,7%. Проти відповідного періоду минулого року зафіксовано зростання випуску продукції: у металургійному виробництві – на 32,8%; у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 14,9%; на підприємствах з виробництва хімічної продукції – на 12,9%.

У той же час, не досягнуто рівня січня-червня 2020р. у текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, де індекс промислової продукції склав 84,5%; у машинобудуванні – 91,1%; у виробництві харчових продуктів і напоїв – 96,2%; у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 99,1%.

У січні-червні 2021р. підприємствами області реалізовано промислової продукції (товарів, послуг) на 27813,8 млн.грн.

БУДІВНИЦТВО

У січні-червні 2021р. підприємствами області вироблено будівельної продукції (виконано будівельних робіт) на суму 636,0 млн.грн, що становить 93,5% порівняно з січнем-червнем 2020р.

Щодо будівництва житлових і нежитлових будівель, то воно скоротилося на 9,0%. Водночас будівництво інженерних споруд зросло на 3,7%.

Нове будівництво складало 37,9% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, решта – ремонт, реконструкція та технічне переоснащення.

У січні-червні 2021р. в області прийнято в експлуатацію 58,4 тис.м² загальної площі житлових будівель, що в 1,9 раза більше порівняно з січнем-червнем 2020р.

ТРАНСПОРТ

У січні–червні 2021р. загальний обсяг перевезених (відправлених) вантажів склав 3085,4 тис.т., що на 6,3% більше обсягу відповідного періоду минулого року. Вантажообіг скоротився на 4,7% і становив 3117,1 млн.ткм.

Усіма видами пасажирського транспорту перевезено 27332,7 тис. пасажирів, що на 6,1% менше порівняно з січнем–червнем 2020р.

Пасажиरोобіг становив 478,7 млн.пас.км, що на 3,1% раза менше, ніж у січні–червні 2020р. Скорочення спостерігалось по автомобільному транспорту.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Упродовж I півріччя 2021 року Сумщина експортувала товарів на суму 477,9 млн.дол. США, обсяги імпорту склали 380,7 млн.дол. США. Відтак маємо позитивне сальдо 97,2 млн.дол. США.

Зовнішня торгівля здійснювалася з партнерами зі 118 країн світу. Найбільші поставки товарів були направлені до Європейського Союзу, а також Китаю, Білорусі та Єгипту.

Щодо товарної структури експорту, то найбільше Сумщина експортувала продукти рослинного походження; готові харчові продукти; механічні та електричні машини; полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них; недорогоцінні метали та вироби з них; деревину і вироби з деревини.

Основу імпорту товарів складали готові харчові продукти (з них найбільше какао та продукти з нього), продукція хімічної промисловості, засоби наземного транспорту, механічні та електричні машини, текстильні матеріали та текстильні вироби.

Експорт послуг у січні–червні 2021р. становив 13,8 млн.дол. США імпорт – 10,9 млн.дол. Порівняно з відповідним періодом попереднього року експорт збільшився на 23,9% (на 2,7 млн.дол.), імпорт зменшився на 3,3% (на 0,4 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 2,9 млн.дол.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін по області у червні 2021р. відносно травня 2021р. становив 99,8%, з початку року (база – грудень 2020р.) – 105,8%.

На споживчому ринку області у червні 2021р. порівняно з травнем 2021р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зменшилися на 0,4%.

Найбільше – на 17,6% – подешевшали яйця. На 4,7–1,0% знизилися ціни на овочі, сало, цукор, м'ясо та м'ясопродукти, масло, макаронні вироби. Водночас на 4,3% подорожчали олія, на 2,2% – фрукти, на 1,2% – молоко, на 1,1% – риба та продукти з риби, на 1,0% – продукти переробки зернових, сир і м'який сир (творог),

на 0,6% – рис, хліб і кондитерські вироби з борошна. Ціни на безалкогольні напої підвищилися на 0,9%.

Алкогольні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 0,8%, з них алкогольні напої – на 0,9%, тютюнові вироби – на 0,7%.

Одяг і взуття подешевшали на 3,1%. Ціни (тарифи) на транспорт зросли на 0,2% через сезонне зростання вартості проїзду у залізничному пасажирському транспорті на 7,8%.

З початку року (база – грудень 2020р.) індекс цін на продукти харчування та безалкогольні напої склав 109,0%.

Серед продуктів харчування найбільше подорожчала олія на 46,1%, фрукти – на 25,4%, цукор – на 20%. Також на 17,4% стали коштувати більше м'ясо птиці, на 13,4% – м'ясо яловичини, на 13,2% – рис, на 12,0% – риба та продукти з риби, на 11,3% – продукти переробки зернових (крупя та борошно), на 8,2% – хліб, на 3,6% – макаронні вироби.

Ціни на алкогольні напої, тютюнові вироби в цілому збільшилися на 5,2%, у т.ч. тютюнові вироби подорожчали на 8,0%, алкогольні напої – на 2,5%.

Загальний індекс цін (тарифів) на товари та послуги, що пов'язані з утриманням та обслуговуванням житла склав 107,4%. Відмітимо, що упродовж першого півріччя п.р. відбулося зростання тарифів на водовідведення та водопостачання – на 74,5% та 54,8% – відповідно, електроенергію – на 36,6%, разом з цим ціни на газ природний знизилися на 3,9%.

Примітка. Інформація може доповнюватися актуальними статистичними даними після завершення їх розробки відповідно до Плану державних статистичних спостережень.